

И обилазећи Галерију, схватих да сам погрешила. Па овде је те вечери заиста могло да се види сјајних дела. Чини се да управо мали формат дела утиче да она некако буду запаженија, јер захтева извесну минуциозност, како рече Сања Софијанић, оличену у прецизном, често минимализованом потезу и интимистичком карактеру, успостављеном најпре на релацији уметник-дело са једне и потом дело-посматрач са друге стране.

– Чини се да димензије дела некако скраћују и растојање са кога се исто посматра, а које ретко помети, понекад употребљен жив, изразито звучан колорит. У таквој ситуацији сам процес усећавања најпре бива сведен на један изразито лични чин – нагласила је уредник галеријског програма гђа Софијанић.

Присутнима никако није могла промаћи чињеница да радови обухваћени овом изложбом имају мало тога заједничког како у стилском тако и у иконографском домену. Тематски крећу се од религиозних до потпуно чудесних и гротескних представа, од мотива препознатљивих у фрагментима пејзажа, животињским и људским фигурама, до потпуно апстрактних, понекад метафизичких контемплација свемира. Богат репертоар тема резултирао је и богатством изражајних средстава, датом у распону од наглашеног графицизма линеаризованих представа до широког спектра начина употребе боје, камена коришћеног у мозаицима и метала у инсталацијама. И све то некако заједно натера присутне да се задрже прилично дуго у Галерији, да из неког свог угла прокоментаришу сваку слику, и посматрајући све то са стране закључих да се нешто ме-

Мали формат

Ни чињеница да је те вечери у Градској галерији излагало 69 уметника, чланова сликарско-графичке секције УЛУПУДС-а, да сам њихов реноме указује да то мора бити квалитетна изложба и да ће се за свачији укусу наћи по нешто, није могла победити моје предубеђење које ни мало није обећавало и било оптимистичко. Помало ошамућена и поспанна кренула сам на то културно окупљање бурунзајући у браду како ће се опет окупити двадесетак добро познатих фаца, што због својих уметничких интересовања, што због обавезе или не знам чега још, пристожно одслушати шта има да каже уредник Галеријског програма, ја ћу по обичају све то пропатити, овековечити са пар фотографија како би сутра неко, листајући хронику града, забележио да је овде у Ариљу некад гостовао, тај и тај уметник, а онда ће прошетати два-три круга по Галерији, тек да буде примећено да их то интересује, попити пиће које су увек служи као и при сваком културном догађају у великом граду, и неприметно се изгубити већ на Градском тргу заборављајући шта су видели. Ништа горе него када сте малициозни. Некако ми је све то постало стереотипно и почела је да ме нервира незаинтересованост ове наше чаршије када су овакви догађаји у питању. Људи се потруде, доведу им уметнике и догађај на ноге, а њима је тешко да све то испрате. Моју сумњу подгревала је чињеница да је у јуну гостовала велика изложба воштаних фигура и да смо некако још сви под тим утиском. Све се уклапало у предрасуде. И као у инат кад нешто крене наопако, онда иде до краја.

Знам да уметност треба волети и познавати да би је разумео, знам да су уметници другачији, да су њихови погледи на свет необични и нама обичним смртницима помало чудни и несхватљиви. Себе не сматрам неким врским познаваоцем уметности, али сматрам да могу успешно да проценим вредности дела, бар из погледа посматрача који се колико толико разуме у оно што види. Увек узимам у обзир чињеницу да ми гледамо свет сувише рационално, не видећи оно што је уметник видео, али прва ствар коју сам видела на овој изложби покопала је и најмањи делић позитивне енергије коју сам те вечери понела са собом. Запрепашћење, разочараност, бес, не знам шта сам у том тренутку осетила – бео папир и црвена мрља или ти Кућа, акрил на акварел папиру. Бес и нерасположење учинили су своје. Па зар ово није превише и помало деградирајуће и понижавајуће за оне који су отворена срца дошли да погледају изложбу. У други мах помислих да је можда грешка, па брже боље отворих каталог да проверим. Стварно – уметничко дело. Затражих помоћ стручног лица и убрзо сватих да тек ништа не разумем, али не одреаговах. Па шта, ни многи не разумеју Хазарски речник. Сујета ми би пољуљана и одмах се тргнух, послалост ме прође и кренух да разгледам слике још увек размишљајући о оној „кући“. Наравно, Ненад Рукавина, ако му је уопште то била намера, успео је да заинтригира публику и сасвим просечним делом, ако тако могу да кажем, привуче њихову пажњу. Мислим да те вечери нико од бројних посетилаца, још једна ствар која је покопала моје полазно предубеђење, није прошао поред ове слике, а да није застао и погледао је.

ња. Сада причају о ономе што су видели, износе своје утиске и деле их са другима и то је велики помак. И још нешто, и ја обиђох два-три круга, задржах се испред сваке слике више него уобичајено, неке чак пожелех да купим и схватих да ми се расположење повратило. Чини се да управо сам гест сабирања толико категорија различитости на једном месту омогућава можда најбржи поглед на сву комплексност уметности, њену слободу и креативност, које у животу понекад тако недостају.

И још нешто, сигурна сам да је ова изложба преживела баријеру „градског трга“, о њој се још прича. И зато никада на ствари не гледајте са предрасудима, пустите их да оне саме за себе говоре.

Наћи ћете се понекад у ситуацији да сами себе разуберавате, а то некако пада најтеже свима нама. Ни сам ли у праву?

С. Р.

